

Összefoglaló a BÉT 2008-as évről

Sajtóközlemény
2008. december 30.

Áttekintés a 2008-as évről

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árbevétele 2008. november 30-ig 3,03 milliárd forint volt, az éves várható árbevétel a 2007-es év árbevételétől közel 20%-kal marad el. Az EBITDA 2008 első 11 hónapjában 1,45 milliárd forint volt, ami az elmúlt két évhez képest a költségek csökkenése ellenére is visszaesést jelent. A BÉT eredménye a fentieknél kisebb mértékben csökkent az előző évhez képest, az első tizenegy hónapban az adózás utáni eredmény 2,16 milliárd forint volt. (2. táblázat)

Értékpapír piacok 2008-ban

A tőkepiacok alakulását globális szinten meghatározta az Amerikai Egyesült Államok másodlagos jelzáloghitel-piacáról kiinduló pénzügyi válság. A piacokat a likviditás elapadása, valamint rég nem látott mértékű árfolyamesések jellemezték elsősorban az év utolsó harmadában. A BUX index a piaci események hatására októberben érte el mélypontját 10,751 ponttal, ami az év elejéhez képest 58%-os visszaesést jelent az index értékében.

A 2007-ben életbe lépett, egységes tőkepiaci szabályozást célzó MiFID irányelv ugyan megszüntette a tőzsdékényszert, a hagyományos kereskedési platformok szerepe az utóbbi időben mégis megerősödni látszik. Ennek okai:

- a tőzsdék transzparenciát és megbízható információkhoz való hozzáférést biztosítanak a piaci szereplők számára,
- a megnövekedett partnerkockázat miatt a központi garanciavállalás a platformok közötti választás fontos tényezőjévé vált.

A Budapesti Értéktőzsde Zrt. **azonnali piaci** forgalma tizenegy hónap alatt összesen 5,478 milliárd forint volt. A korábbi évekhez hasonlóan a részvény szekció, azon belül pedig a részvények adták a forgalom jelentős részét, de a 2007-es évhez képest 5 százalékponttal csökkent a piac koncentrációja: 2007-ben a forgalom 97%-a, míg 2008-ban a forgalom 92%-a bonyolódott ebben a szekcióban (4. ábra). Az azonnali piacon a bizományosi forgalom a teljes forgalom 85%-a volt 2008-ban, amelynek 67%-át devizabelföldi befektetők generálták.

A **részvénytőzsdén** a forgalom nagyobb része az év első hónapjaira, valamint a szeptember-október hónapokra koncentrálódott. Utóbbi időszakban a magyar brókercégeknek megélt az értékpapírszámla-nyitási kedv, elsősorban a lakossági befektetők részéről. Az év utolsó harmadában az év eleji értékhez képest 50%-nál nagyobb mértékű árfolyamesésekre is volt példa, miközben darabszám tekintetében a forgalom októberben érte el a csúcát.

A **magán-nyugdíjpénztárak** egy része a kötelező határidő előtt megkezdte a választható portfóliós rendszer bevezetését, amely a korábbiaknál magasabb részvénykitettséget jelent a pénztárak számára. Az új befektetési szabály ugyanakkor csak kisebb mértékben hatott a hazai részvénytőzsdén, mivel a pénztárak jelentős részben külföldi részvényeket is vásároltak.

A **tőzsdei részvénypiaci forgalom** 96%-át négy papír adta, amely megoszlása átrendeződött az előző évhez képest. Ennek oka, hogy a MOL forgalomból való részesedése a 2007. évi 40%-ról 21%-ra csökkent, amelyben közrejátszott a papír közkérzhányadának csökkenése. (5. ábra)

2008-ban négy új részvényt sorozatot köszöntött a BÉT, melyek összesen 10,5 milliárd forinttal emelték a tőzsde részvénykapitalizációját. Ezzel párhuzamosan két részvény kivételére került sor.

Az azonnali és a származékos piac között forgalom tekintetében nem történt átrendeződés, az azonnali piac a teljes piaci forgalom 58%-át, a derivatív piac 41%-át tette ki. A **származékos piacon** a forgalom 42%-kal, a kontraktusszám pedig 30%-kal csökkent 2007-hez képest, a forgalom összetételében azonban jelentős változás nem történt. (6-7. ábra) 2008. november 30-ig a derivatív piac forgalma összesen 3.937 milliárd forint volt. A származtatott ügyletek 98%-át a bizományosi forgalom adta, ennek 89%-a mögött belföldi befektetők megbízásai álltak.

Az **árupiac** a BÉT többi piacával ellentétben közel 14%-os forgalomművekedést produkált az előző évhez képest, így 2005 óta folyamatosan növekszik. A szekció 2008. évi forgalomművekedése részben azzal indokolható, hogy a korábban intervenciós piacra került termékmennyiség jelentős része ismét az árupiacon fordult meg.

A BÉT 2008-ban

A 2008-as évet szemléletváltás jellemezte, ami elsősorban a szolgáltatások minőségére és a piaci szereplőkkel való kapcsolatok megerősítésére irányul.

A 2008. év fontos eseményei közé tartoztak az alábbiak:

- A Budapesti Értéktőzsde tulajdonosi szerkezete átrendeződött, miután a Wiener Börse AG megvásárolta az UniCredit Bank Hungary Zrt. 25,2%-os, valamint a Raiffeisen Zentralbank Österreich AG és az Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG 6,37-6,37 százalékos pakettjét, illetve az Österreichische Kontrollbank AG megszerezte az Erste Befektetési Zrt. közel 5,85%-os részesedését. A társaságban jelenleg a Wiener Börse AG és Österreichische Kontrollbank AG együttesen 68,8%-os tulajdonrészrel rendelkezik.
- A BÉT december 4-i rendkívüli közgyűlésén a tulajdonosok új igazgatósági tagokat választottak: dr. Patai Mihály - aki az igazgatóság döntése értelmében a testület elnöki posztját tölti be –, dr. Mohai György, a BÉT vezérigazgatója és Barlai Róbert, az OTP Bank ügyvezető igazgatójának személyében.
- 2008 februárjától az azonnali piacon új termék, a certifikát növelte a BÉT termékkínálatát. A certifikátok sikerességét mutatja, hogy a második félévben produkált forgalmuk az első félév forgalmának több mint négyszerese volt. A legnagyobb kereslet szeptemberben mutatkozott a termék iránt, amikor forgalma meghaladta az 5 milliárd forintot.
- Az év legjelentősebb informatikai projektje a BÉT kereskedési rendszerének átfogó optimalizálása volt. A fejlesztések célja elsősorban kapacitásbővítés és az ajánlatfeldolgozási sebesség növelése volt.
- 2008-ban megújult a BÉT honlapja, amely az 'Év Honlapja 2008' pályázaton szolgáltatás kategóriában a legjobbnak bizonyult.

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium és a Budapesti Értéktőzsde Zrt. 2008-ban is folytatta programját, melyet 2005-ben közösen indított el, hogy segítse a társaságok tőzsdei megjelenését. Áprilisban a két intézmény olyan gazdasági társaságok részére hirdetett pályázatot, melyek részvényeik BÉT-re való bevezetését tervezik. A miniszteri döntés alapján

2008-ban az alábbi négy cég kap összesen 83,6 millió forint vissza nem térítendő támogatást: Z-Broadband Ingatlanfejlesztő- és hasznosító Zrt., Matusz-Vad Kereskedelmi és Húsfeldolgozó Kft., Nordtelekom Kft., KEG Közép-Európai Gázterminál Zrt. A pályázaton elnyert támogatás célja, hogy ösztönözze a tőkepiacon keresztül történő forrásbevonást, ami egyrészt nagyobb rugalmasságot, transzparens cégértékelést, részvényeik tekintetében likviditást biztosít a cégeknek és azok tulajdonosainak, másrészt bővíti a tőzsdei befektetési lehetőségeket, így az egész tőkepiacra pozitív hatást gyakorol.

A tőzsde továbbra is nagy hangsúlyt fektet a folyamatos piacfejlesztésre, amelynek egyaránt részét képezi az új termékek kidolgozása, valamint a szabályok rendszeres felülvizsgálata. A piacfejlesztés a piaci szereplőkkel való folyamatos konzultációra épül. A 2009-es évre vonatkozóan jelenleg is **több termékfejlesztési projekt zajlik:**

- új strukturált termékek és kibocsátók piacra lépésének ösztönzése az azonnali piacon,
- új termékek bevezetése a származékos piacon,
- a CETOP indexcsalád bővítése.

A megváltozott piaci helyzetre való tekintettel a tőzsde célja, hogy a jelenlegi kereskedési szabályokat az európai szabványokhoz igazítsa. Ennek érdekében folyamatosak a konzultációk a piaci szereplőkkel a limitrendszerre, valamint a kereskedési idő esetleges meghosszabbítására vonatkozóan.

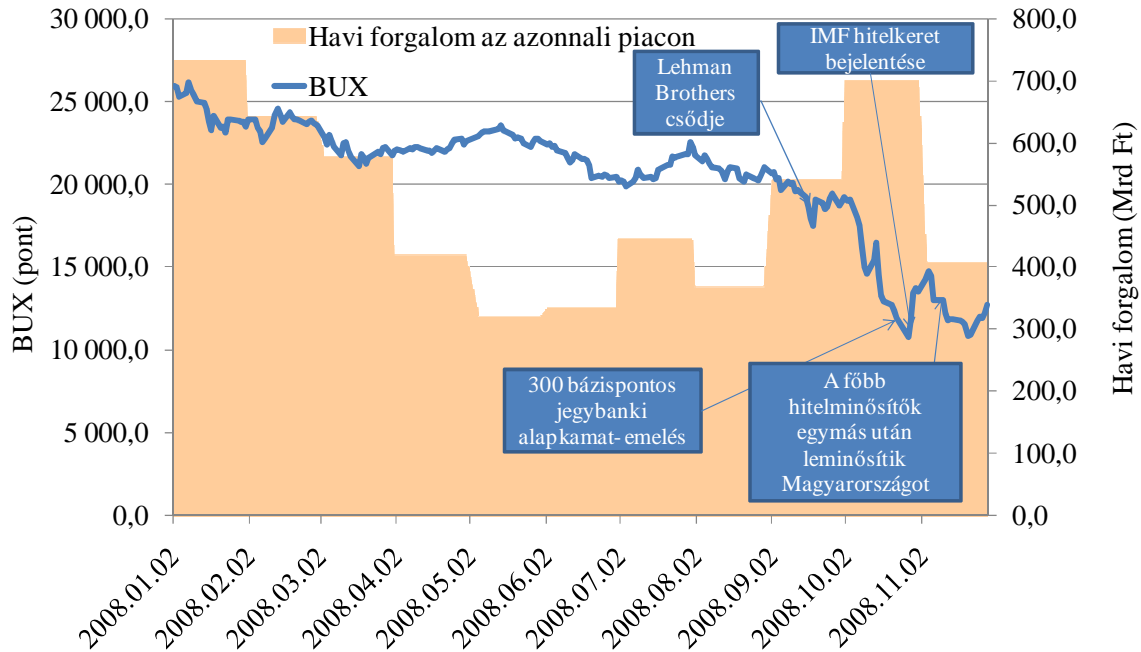
2009. január 1-től központi szerződő félként a KELER KSZF Kft. – amelyben a BÉT 25%+1 szavazat erejéig tulajdonos - garantálja a tőzsdei ügyletek pénzügyi teljesülését, és végzi a biztosítékok kezelését. Ennek köszönhetően a tőzsdei ügyletek elszámolásának rendszere még átláthatóbbá válik.

1. táblázat: Főbb mutatószámok 2005-2008

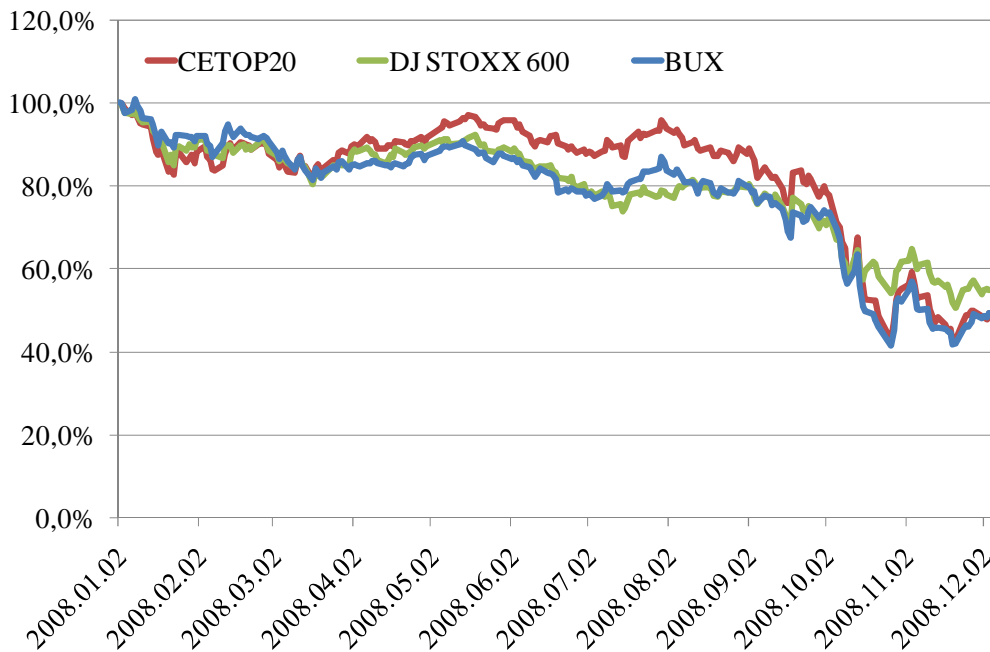
	2005	2006	2007	2008.11.30
Átlagos napi részvényforgalom (Mrd Ft)	19.1	25.8	35.5	21.7
Részvénypiaci kapitalizáció (Mrd Ft)	6 971.9	7 994.6	8 239.3	3 721.5
Részvénypiaci kapitalizáció/GDP	31.7%	33.6%	32.4%	13.6%
Részvények forgási sebessége*	0.7	0.8	1.1	1.3

* forgalom osztva a kapitalizációval

1. ábra: A BUX index és az azonnali piac forgalmának alakulása az események tükrében

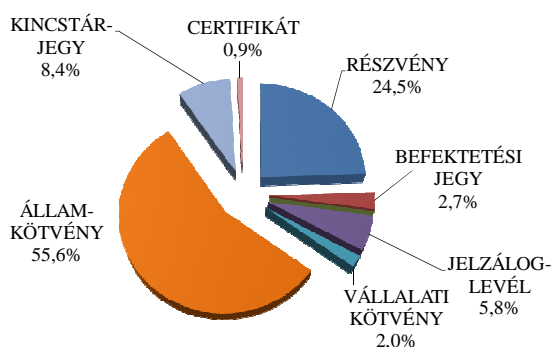
2. ábra: Indexek relatív teljesítménye 2008-ban

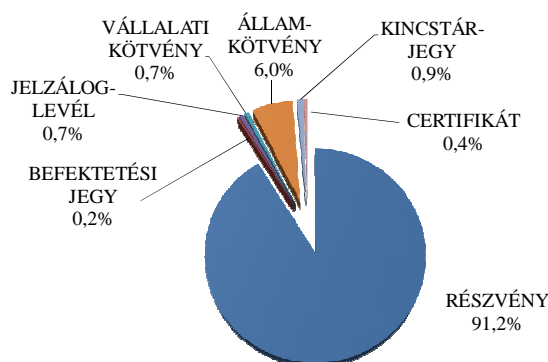
2. táblázat: A BÉT árbevétele és eredménye 2005-2008

Adatok e Ft-ban	2005	2006	2007	2008.11.30
Árbevétel	2 614 055	3 294 158	3 916 250	3 031 178
EBITDA	1 264 284	1 742 106	2 131 201	1 447 735
Adózás utáni eredmény	2 364 112	2 400 491	2 586 054	2 163 643

3. ábra: A kapitalizáció megoszlása az azonnali piacon 2008-ban

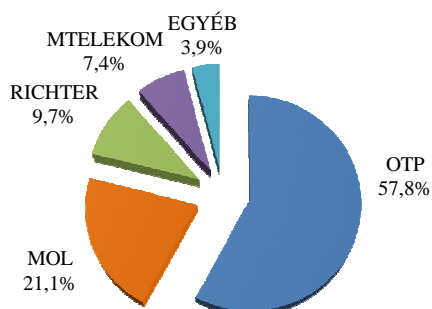
4. ábra: Az azonnali piac forgalmának megoszlása 2008-ban

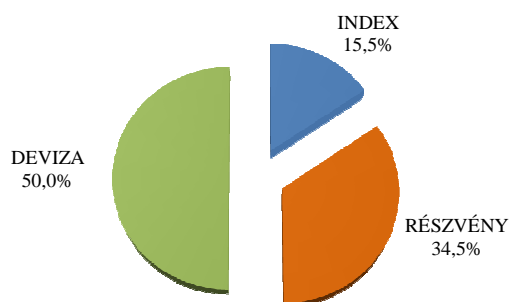
3. táblázat: Részvénybevezetések és -kivezetések 2008-ban

Részvénybevezetések 2008-ban	Részvénykivezetések 2008-ban
TC Befektetési Nyrt.	EXBUS Nyrt.
Externet Nyrt.	Gardénia Nyrt.
Harewood Structured Investment PCC Limited	
Pannunion Nyrt.	

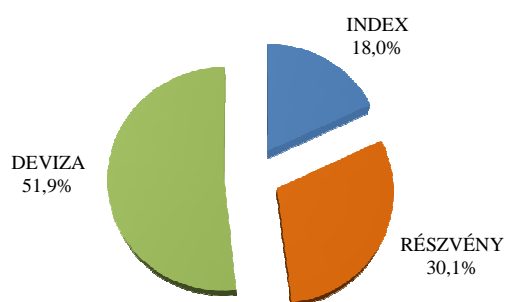
5. ábra: A részvényforgalom koncentrációja 2008-ban

6. ábra: A származékos piac árfolyamértéken vett forgalmának megoszlása alaptermék szerint 2007-ben

7. ábra: A származékos piac árfolyamértéken vett forgalmának megoszlása alaptermék szerint 2008-ban

8. ábra: A tőzsdei bevételek megoszlása 2008-ban

